

Seat No. : _____

NJ-106

November-2013

T.Y.B.A. (Sem.-V)

CC-301 : Political Science

(Introduction to International Relations)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) આંતરરાષ્ટ્રીય રાજકારણ અને આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધો વચ્ચેનાં તફાવતો સમજાવી બંનેના કાર્યક્ષેત્ર અને મહત્ત્વ સમજાવો. **14**
Explaining the difference between International Relations and International Politics, examine the scope and importance of both.
અથવા/OR
- (B) વાસ્તવવાદ અને આદર્શવાદની ટીકાત્મક સમીક્ષા કરો.
Critically examine Realism and Idealism.
2. (A) રાષ્ટ્રીય સત્તાની વ્યાખ્યા આપી તેના તત્ત્વોની સમીક્ષા કરો. **14**
Define National Power and examine the various elements of National Power.
અથવા/OR
- (B) સામૂહિક સલામતીની વ્યાખ્યા આપી તેનાં વધતા જતાં મહત્ત્વની સમજ આપો.
Define collective security and explain its growing importance.
3. (A) દ્વિધ્રુવી વિશ્વના ચઢતી અને પડતી વિશે એક નોંધ લખો. **14**
Write a note on the rise and decline of the Bipolar System.
અથવા/OR
- (B) ઉભરતી નવી વિશ્વ વ્યવસ્થાનું સ્વરૂપ વિશે વિગતે ચર્ચા કરો.
Discuss in detail the nature of the emerging World Order.
4. સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘની સફળતા અને નિષ્ફળતા વિગતે તપાસો. **14**
Examine in detail the successes and failures of the UNO.
અથવા/OR
- સાર્કનો ઉદ્ભવ અને હેતુની ચર્ચા કરો.
Discuss the origin and objectives of the SAARC.

5. (A) સાચો વિકલ્પ આપો.

7 + 7 = 14

Choose the correct option :

- (1) રાષ્ટ્ર રાજ્યનો ઉદ્ભવ સંકળાયેલા છે
- (a) વર્સાઈલની સંધિ
 - (b) વેસ્ટફેલિયાની સંધિ
 - (c) ધ. અમેરિકન ડેક્લેરેશન ઓફ રાઈટ્સ ઓફ મેન (અમેરિકન હકોનું જાહેરનામું)
 - (d) પ્રાંતવાદ

The rise of the Nation State is associated with

- (a) The Treaty of Versailles
 - (b) The Treaty of Westphalia
 - (c) The American Declaration of Rights of Man
 - (d) Regionalism
- (2) આંતરરાષ્ટ્રીય રાજકારણમાં વાસ્તવવાદ માને છે
- (a) શાંતિપૂર્ણ સહઅસ્તિત્વ
 - (b) આંતરરાષ્ટ્રીયવાદ
 - (c) સત્તા માટેનો સંઘર્ષ
 - (d) પ્રાંતિય સહકાર

The Realist Approach to International Politics believes in

- (a) Peaceful co-existence
 - (b) Internationalism
 - (c) Struggle for power
 - (d) Regional Cooperation
- (3) બીજા વિશ્વયુદ્ધ પછીના આંતરરાષ્ટ્રીય રાજકારણનું સ્વરૂપ હતું
- (a) બહુધ્રુવી સત્તાની સમતુલા
 - (b) દ્વિધ્રુવી સત્તાની સમતુલા
 - (c) એકધ્રુવી પ્રથા
 - (d) ઉપરમાંનું કોઈપણ નહીં

International Politics after the Second World War was characterized by

- (a) Multipolar Balance of Power
- (b) Bipolar Balance of Power
- (c) Unipolar System
- (d) None of the above

- (4) દેતાંનો અર્થ છે
- મહાસત્તા વચ્ચેના તનાવનું શિથિલ થવું
 - સંઘર્ષ
 - રૂકાવટની નીતિ (Policy of Containment)
 - મહાસત્તા વચ્ચેના તનાવનો અંત આવવો
- The term 'Détente' implies
- Easing of tensions between the Super Powers
 - Conflict
 - Containment
 - End of tensions between the Super Powers
- (5) સેમ્યુલ હંટિંગટને શેના વર્ણન માટે 'સંસ્કૃતિનો સંઘર્ષ' શબ્દનો ઉપયોગ કર્યો હતો ?
- શીતયુદ્ધનો સમય
 - આંતરયુદ્ધનો સમય
 - શીતયુદ્ધ પછીનો સમય
 - ઉપરના બધા જ
- The phrase 'Clash of civilizations' has been used by Samuel Huntington to describe
- Cold War period
 - Inter-War period
 - Post Cold War period
 - All of the above
- (6) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘનું સૌથી મોટું અંગ છે
- સામાન્ય સભા
 - સલામતી સમિતિ
 - આર્થિક અને સામાજિક સમિતિ
 - વાલીપણાની સમિતિ
- The largest organ of the UNO is the
- General Assembly
 - The Security Council
 - The Economic and Social Council
 - The Trusteeship Council
- (7) દક્ષિણ એશિયાનું મુખ્ય પ્રાદેશિક સંગઠન છે
- નાફ્ટા (NAFTA)
 - આસિયાન (ASEAN)
 - નાટો (NATO)
 - સાર્ક (SAARC)
- An important regional organisation of South Asia is the
- NAFTA
 - ASEAN
 - NATO
 - SAARC

(B) જોડકાં બનાવો :

Match the following :

(1) પોલિટિક્સ અમંગ નેશન્સ
Politics Among Nations	(a) શીતયુદ્ધ
Cold War
(2) બિન શૂન્ય રકમ રમત
Non-zero Sum Game	(b) મોર્ટોન કેપ્લેન
Morton Kaplan
(3) દ્વિધ્રુવી
Bi-polarity	(c) આદર્શવાદી અભિગમ
Idealist Approach
(4) છઃઆંતરરાષ્ટ્રીય પ્રથા
Six International Systems	(d) આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાકીય ભંડોળ
IMF
(5) બ્રેટન વૂડસ
Bretton Woods	(e) હેન્સ જે. મોર્ગેન્થો
Hans J Morgenthau
(6) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘ
UNO	(f) હેગ
The Hague
(7) આંતરરાષ્ટ્રીય ન્યાય અદાલત
International Court of Justice	(g) 1945
1945
-